

➤ KATEHEZA

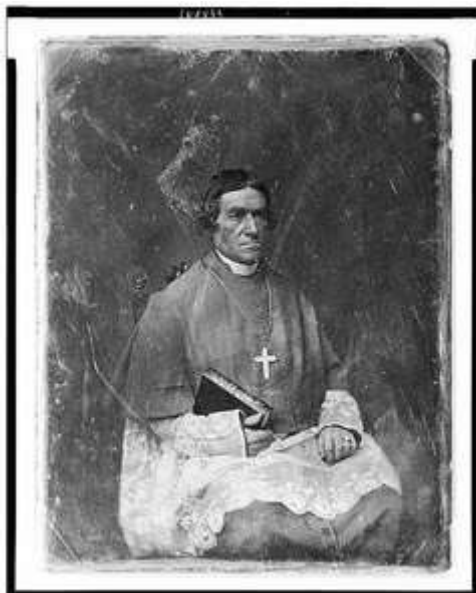
Materiali:

- sveča, križ, vžigalnik
- Marijin kip ali slika
- pisala, lističi, ...
- projektor ali TV, pripravljene odlomki video
- pesmarice, kitara
- Sveta pisma (več...)
- krožnik ali posoda za ogenj

ZA VODITELJA: Iz življenja Friderika Barage:

Po krajšem bivanju pri ljubljanskem knjigarnarju Juriju Lichtu ga je vzel na stanovanje Jurij Dolinar, ki je na ljubljanskem liceju poučeval cerkveno pravo in cerkveno zgodovino. Oče je Barago pred smrtjo (1812) imenoval za dediča celotnega premoženja, vendar sin po takratni zakonodaji z njim ni mogel razpolagati do polnoletnosti. Jurij Dolinar, ki mu je postal nekakšen nadomestni oče, mu je po končani gimnaziji 1816 svetoval študij prava na Dunaju. Pred odhodom na Dunaj se je Friderik zaročil z Dolinarjevo hčerko Anico. Poleg študija prava se je na Dunaju izpopolnjeval še v francoščini ter se učil angleščine, italijanščine in španščine, zanimala sta ga tudi risanje in glasba. Odločilna

prelomnica v njegovem življenju je bilo srečanje z redemptoristom Klemenom Dvoržakom (Clement Maria Hofbauer), ki je v njem prebudil željo po duhovniškem poklicu. Prevzelo ga je Dvoržakovo poudarjanje Božje dobrote in Božjega usmiljenja ter čaščenje Srca Jezusovega in Device Marije; omenjene poudarke je pozneje kot kaplan in misijonar z vso vnemo posredoval svojim vernikom. Po končanem študiju na Dunaju (1821) se je odpovedal dediščini, razdril zaroko in jeseni istega leta vstopil v ljubljansko bogoslovje, kjer so mu priznali predmeta uvod v modroslovje in cerkveno pravo, ki ju je absolviral na dunajski pravni fakulteti. Za duhovnika je bil posvečen 1823 po drugem letniku bogoslovja, kot novomašnik pa je maševal takoj naslednje jutro v ljubljanski stolnici.

Video posnetek (kratko pričevanje o odločitvi): <https://youtu.be/yK5Z9g7Bbjg>

Dejavnost:

Udeležence razdelimo v skupine od 4 do 6 ljudi. V Svetem pismu poiščemo odlomke, ki govorijo o odločitvah. Skupinam damo 20 minut časa, da pripravijo dramsko uprizoritev odlomka, kot bi se dogajal v današnjem času. Nato odlomke zaigrajo eden drugemu. Vedno morajo nastopati vsi udeleženci. (Primeri odlomkov: Lk 2,1-7, Iz 6,1-13, Jon 2 ipd.)

Pesem: Spremenil srca je (Jubilate II., str. 174)

Ogled odlomka filma: The blind side od 19:59 do 22:13 (če imate čas, si lahko ogledate cel film)

Pogovor: Udeleženci se usedejo v krog in se pogovorijo o naslednjih vprašanjih.

- V odlomku, ki smo ga videli, Leigh Anne najprej odpelje stran, čeprav čuti, kaj se dogaja z Michaelom. Zakaj mislite, da se tako zlahka obrnemo stran, če vidimo, da je nekaj narobe v naši bližini? Zakaj tako lahko nadaljujemo z našimi življenji, ne da bi karkoli storili?
- Kaj meniš o odločitvi Leigh Anne?
- Pomislite in povejte dogodke, ko se je vam zgodilo, da ste videli človeka v stiski in bi lahko pomagali, pa se vam je zdelo, da imate preveč dela in premalo časa, da bi karkoli storili.
- Česa nas je strah, če vidimo človeka v stiski? Kaj bi se nam lahko zgodilo, če bi pomagali?
- Kaj nas pripelje do odločitve za pomoč ali do odločitve proti njej?
- Katera stvar, ki jo Bog pričakuje od tebe, se ti zdi najtežja?
- Kako bi svoje življenjske odločitve lahko primerjal z odlomkom 2 Krn 7,13-14. Odlomek govori o ponižanju sebe. Kaj to pomeni in kakšno zvezo ima z našimi odločitvami?
- Ali obstaja povezava med ponižnostjo in spremembo poti, ki smo si jo izbrali iz slabe na boljšo? Kakšna in zakaj?
- Na kakšen način je odločitev Leigh Anne, da se vrne in pomaga Michaelu, podobna duhovni pokori?
- Vzemite si nekaj trenutkov tišine in razmislite, kateri deli vašega življenja so potrebni temeljite spremembe in kaj vam brani odločitev za te spremembe. Kaj konkretnega lahko naredite, da spremenite svoje življenje na bolje? Kaj je potrebno za tako odločitev?

Sklep pogovora:

Danes smo razmišljali o odločitvah, ki postavljajo »na glavo« naša življenja. Za nekatere izmed nas je to velik in težak korak. Med pogovorom danes smo poslušali marsikoga, ki se trdo trudi spremeniti svoje življenje, pa mu to ne uspeva tako, kot si želi. Ampak Bog nas nikoli ne pusti samih v naših preizkušnjah in odločitvah. Čeprav imamo svobodno voljo in se sami odločamo. Bog je vedno tukaj, vedno posluša naše prošnje, vedno odgovarja na naše vprašanja. Vprašanje pa je, ali smo pripravljeni sprejeti njegovo pomoč in poslušati njegov nasvet.

Tudi pred Friderikom Barago so bile velike odločitve. Gotovo ni bilo lahko razdreti zaroke, se odpovedati ljubljeni osebi in se odločiti za čisto drugačno življenje. Ampak Bog je poklical in Friderik Baraga je rekel: »Tukaj sem!«

ZA VODITELJA – dodatno razmišljanje o Marijinem DA (Gospodovo oznanjenje 25. marec)

1. Marijin in Gospodov praznik

Kadar koli govorimo o skrivnosti učlovečenja božjega Sina, zadenemo vselej tudi na Marijo, na tisto ženo, ki jo razodetje napoveduje že ob začetku odrešitvene zgodovine. Iz nje si je Odrešenik po delovanju Svetega Duha privzel človeško telo, orodje za odrešenje človeštva. Kolikor Gospodovi prazniki zadevajo skrivnost učlovečenja, ne morejo iti mimo božje matere Marije, ki je s to skrivnostjo tako tesno povezana, da je vsak Gospodov praznik pravzaprav tudi Marijin praznik. To velja še posebno za praznik Gospodovega oznanjenja. Stari martirologiji (= cerkveni koledarji) mu dajejo ime »oznanjenje učlovečenja preblaženi Devici Mariji«; rimski evangeliarij iz leta 740 ima nad evangelijem za 25. marec napis »Adnuntiatio Domini« (oznanjenje Gospoda, to se pravi Gospodovega učlovečenja), drugod pa najdemo ime »začetek odrešenja«, »spočetje Kristusa« in podobno. Od tod sklepamo, da je bil 25. marec že prvotno Gospodov praznik; kakor se spet imenuje po letu 1969; praznik Marijinega deviškega božjega materinstva. (Znani poznavalec liturgične zgodovine Dom Cabrol spravlja praznik Marijinega oznanjenja v zvezo z vesoljnim koncilom v Efezu 431, ko je bila zoper Nestorijeve zmote na slovesen način razglašena verska resnica o Marijinem božjem materinstvu, in v zvezo z adventno liturgijo.) Predmet praznovanja upošteva danes hkrati kristološki in mariološki vidik. Mašni obrazec upošteva oba vidika. Saj drugače tudi ne more biti: angelovo oznanjenje Mariji je oznanilo našega odrešenja, zaradi katerega se je Sin božji učlovečil, in Marijin »zgodí se« je pritrđitev odrešitvenemu božjemu sklepu, pritrđitev, ki jo je Marija izrekla »v imenu vse človeške narave«, kakor v naslonitvi na cerkvene očete trdi sv. Tomaž Akvinski (3 q. 30 a. 1).

Zakaj je praznik oznanjenja nastavljen ravno na 25. marec? Razdalja devetih mesecev pred 25. decembrom je gotovo hotena. Toda vprašanje je, kateri datum je bil izhodišče za drugega. Nekateri avtorji mislijo, da je bilo izhodišče oznanjenje in ne božič. Dan 25. marec, ki je pomladansko enakonočje, je v starih časih, o čemer nam poroča zlasti Tertulijan, veljal za dan stvarjenja sveta in ravno zato tudi za dan Jezusovega spočetja, s katerim je bil položen temelj za novo stvarjenje, to se pravi za povzdignjenje k veličastvu božjega otroštva, omogočeno s Kristusovo velikonočno skrivnostjo. – Vendar je bil postni čas malo primeren za slovesnosti. Zato je laodicejski pokrajinski koncil leta 366 prepovedal praznike v času postne spokornosti in resnobe. Iz istega razloga je 10. pokrajinski koncil v Toledo leta 656 določil, naj se oznanjenje povsod obhaja 18. decembra, kakor je bilo v nekaterih krajih že do tedaj v navadi. »Osem dni pred Gospodovim rojstvom,« tako so odredili koncilski očetje, »naj dobi njegova Mati zelo slovesen in bleščeč praznik.« Vendar je samo Španija v svoji mozarabski liturgiji ostala zvesta 18. decembru, medtem ko je bil v Galiji in nekoliko pozneje v Rimu (v času papeža Sergija, 687-701) datum praznovanja še vedno 25. marec. In tako je ostalo do zdaj.

2. Evangelist Luka o Marijinem sodelovanju pri skrivnosti učlovečenja

Mariološki in hkrati kristološko-soteriološki (= odrešitveni) temelj in smisel praznika nam bogateje sije iz prazniškega evangelija. V njem je evangelist Luka oh navdihovanju Svetega Duha s pičlimi, a mojstrskimi potezami v resnici čudovito očrtal Marijino nadnaravno veličino in obenem njeno edinstveno, od Boga hoteno vlogo v odrešitveni zgodovini.

O njej pravi v bistvu tole: Živela je kot devica v galilejskem mestecu Nazaret in je bila zaročena z možem iz Davidove hiše, imenovanim Jožef. Ničesar ne pove o njenem rojstvu in njeni družini. Svetopisemsko poročilo je pa le oznanilo dogodkov, ki so važni za naše odrešenje, ne pa pripovedovanje iz zgodovine, ki bi streglo zgolj radovednosti. Sicer gre evangelistu tudi za zgodovino, a ne za svetno, marveč za

odrešitveno zgodovino; zato pa ne poroča o stvareh, ki nimajo pomena za odrešenje; ne poroča, kako se je to in ono natančno in v podrobnostih zgodilo. In vsak dogodek je postavljen v povezavo s celotno zgodovino božjega razmerja do ljudi, zgodovino, katere stalno enaki obrisi se odražajo že v božjem delovanju med starozaveznim božjim ljudstvom. Če torej hočemo dojeti celotni smisel tega, kar nam nova zaveza poroča, ne smemo pri novozaveznih tekstih nikoli preslišati odmevov stare zaveze – vedno jih moramo upoštevati skupaj z novo zavezo. To velja tudi in še posebno za oznanilo, ki ga je od Boga prinesel Devici Mariji angel Gabrijel.

a) »Veseli se, sionska hči ...«

Že prva beseda angelovega oznanila, ki se v izvorniku glasi »haire«, je več kakor zgolj obrazec za pozdrav. Prevod »zdrava« ali »bodi pozdravljena« ali »češčena si«, je nepopoln. Angelov pozdrav pomeni isto kakor »veseli se!« V tem pozdravu odmevajo starozavezni teksti, ki vsebujejo klice k veselju nad radostnim oznanilom za Jeruzalem, nad osrečujočim oznanilom vsemu človeškemu rodu, da je prišel veliki čas odrešenja, čas, ko bo Bog spolnil svoje obljube in bo sredi božjega ljudstva nastopilo božje kraljestvo (Sof 3,14; Zah 9,9; Jl 2,21.23). – Angel dalje nagovori Marijo kot »keharitoméne«, to se pravi kot »obdarjeno z milostjo«, obsuto z božjimi darovi in božjo naklonjenostjo, in sicer za trajno obdarjeno, kakor kaže glagolska oblika (prim. Lk 1,42). Imena Marija angel sploh ne izreče, marveč stoji namesto njenega osebnega imena kar izraz »milosti polna«: Marija je namreč tako polna milosti, da je to njena bistvena značilnost, po kateri se razlikuje od vseh ostalih ljudi. – V naslednjih angelovih besedah: »Gospod je s teboj« najdemo razlago k nazivu »milosti polna«: Marija je polna milosti tako, da je Gospod »z« njo. Tudi to besede povedo na ozadju stare zaveze mnogo več, kakor bi mogli slutiti, če bi besede vzeli zgolj po črki. Te besede postavljajo tisto odrešitveno dogajanje, ki je bilo naznanjeno že z angelovo pozdravno besedo, v povezavo z zavezo, katero je Bog sklenil z izvoljenim narodom. Kajti trditev, da je Bog »s« kom, na najkrajši način izraža zavest glede milostnega, neomajno zvestega vodenja, katerega Bog naklanja tistim, ki jih je poklical za nalogo, da vodijo njegovo ljudstvo. Posebno pogosto srečamo to izraz v pripovedovanju Davidove zgodovine, v kateri dejstvo, da je Bog »z« Davidovo hišo, dobi naravnost osnovni pomen za mesijansko prihodnost. Bog je namreč Davidovo kraljevanje izvolil za poročstvo svoje zvestobe in svoje skrbi za božje ljudstvo. Zato je obljuba, da bo Bog »s« svojim ljudstvom, pogled tega ljudstva vedno usmerjal v bodočnost, ko bo Davidov prestol zasedel Maziljenec, Mesija, v katerem se bo dokončno razodelo tisto veličastvo božjega gospostva in odrešitvenih dobrin tega gospostva, ki je skozi stoletja stare zaveze ostalo še zakrito. Angel Gabrijel je torej naznanil tako rekoč božjo zavezo z Marijo, ki je v tistem trenutku nastopila kot zastopnica vsega človeštva (prim. Pij XII., okr. Mystici Corporis, št. III; Graber št. 170). Čeprav v tistem trenutku Marijina točnejša naloga, da bo mati obljubljenemu Mesiji, še ni bila izrečena, je bilo vendarle že po teh prvih besedah razvidno, da je v božjem delovanju ob Mariji spet oživela božja zaveza z Davidom, zaveza v prid vsemu božjemu ljudstvu. Razumljivo je, da se je Marija prestrašila. Oh takšnih srečanjih z Bogom je sveta groza ob zavesti bližine veličastva pretresla tudi Mojzesa in preroke. Marija je spričo tega razmišljala manj zaradi nenavadne angelove prikazni kakor zaradi oznanila, katerega je bila deležna.

b) »Glej, devica bo spočela ... «

Angel ji je nato postavil pred oči, za kakšno določeno nalogo jo je Bog izvolil: kot devica naj rodi njega, ki bo kraljeval v Jakobovi hiši vekomaj. V Gabrijelovih besedah odmeva napoved, ki jo je v božjem imenu izrekel prerok Izaija (7,14). Zdaj se to napoved spolnjuje, na kar izrecno opozarja tudi evangelist

Matej (Mt 1,22.23): »Glej, devica bo spočela in rodila sina, ki se bo imenoval Emanuel, kar pomeni: Bog z nami.« Na katero devico in na katerega otroka izrecno misli Izaija? To za razumevanje njegove napovedi ni tako pomembno. Pomembno je le programatično ime tega otroka: »Bog z nami«; in pomembno je dejstvo, da bo to otrok rojen na čisto nenavaden način, kot otrok samó device. Prerok je izrekel svojo napoved kralju Ahazu iz Davidove hiše; in sicer jo je izrekel kot preteče božje znamenje, ker se je kralj Ahaz v nevarnosti rajši zanašal na svojo diplomacijo in na svoja vojaška zavezništva, kakor da bi se dal voditi trdnemu zaupanju v Boga, ki je obljubil svojo pomoč. Z napovedjo tega znamenja pove prerok kralju, da se je s svojim pomanjkljivim zaupanjem odtrgal od Boga in da zato nič več ne more biti kot božji namestnik vladar nad božjim ljudstvom. Bog bo sicer tudi še v prihodnosti držal svoje obljube in bo ostal sam »s« svojim ljudstvom; a svojega ljudstva ne bo nič več vodil k odrešenju po nekom, ki je Davidov potomec na osnovi neposrednega izhajanja iz Davidovega rodu, marveč po nekom, ki bo tako rekoč novi David: Posušeni rod iz Davidovega debla bo izsekan in nova mladika bo pognala iz Jesejeve in torej tudi iz Davidove korenike (prim. Iz 22,1). Zdaj gre Bog še enkrat nazaj k tistemu začetku, ki ga je sam postavil. In Jezusovo rojstvo iz Device Marije je veliko odrešilno znamenje za to novi začetek. Zato Jezus tudi ne bo rojen v Jeruzalemu, kjer je vladal kralj David, marveč v Betlehemu, od koder je David izviral (Lk 2,6; prim. 1 Sam 16,1). Da Marijin rodovnik v evangelijih ni omenjen, to zdaj ni nič več nekaj čudnega. Kajti otrok device je »rog zveličanja«, to se pravi mogočni odrešenik, ki bo po božji izvolitvi vstal sicer »v« Davidovi hiši, a ne »iz« nje (Lk 1,69). Poleg tega je treba tudi ugotoviti, da je za Izraelce in sploh za stare narode rodovnik bil manj biološka kakor pravna zadeva ali zadeva postave. (S takšnega stališča si prav lahko razlagamo tudi razlike med Jezusovima rodovnikoma pri evangelistih Luku in Mateju.)

Marija je nato vprašala: »Kako se bo to zgodilo, ko moža ne spoznam?« S tem ni izrekla dvoma glede naznanjenega materinstva. Zvedeti je hotela le način, kako se bo čudež izvršil. Glede nastanka človekovega življenja Marija ni nevedna: ve, da bi mogla spočeti in roditi otroka. Toda devica je in z voljo, da pripada izključno samo Bogu in njegovemu odrešitvenemu načrtu, je bila sklenila, da bo devica tudi ostala. To je edini naravni smisel navedenega Marijinega vprašanja. Zelo moderno usmerjeni koncilski teolog R. Laurentin, ki je napisal celo vrsto po vsem katoliškem svetu znanih marioloških del, pravi: »Če nočemo delati nasilja besedilu, mu je treba priznati tale pomen; Marija je po božjem navdihu sklenila, da ne bo spoznala moža v bibličnem pomenu tega izraza (prim. 1. Mz 4,1; 17,25; 19,5.6; 38,26 itd.), to se pravi, da bo ostala »devica« (Court traite de Theologie mariale, Paris. 1959, 20 sl.). Ugovor, češ da ideal devištva pred nastopom krščanstva ni bil znan, premalo upošteva razna dejstva. Med drugimi tisto, za katero nam priča npr. Juditina knjiga. V njej je o Juditi s priznanjem in pohvalo rečeno: »Združevala je s srčnostjo čistost, tako da ni spoznala moža vse dni svojega življenja, odkar ji je umrl njen mož Manase (Jdt 16,22; prim. Lk 1,37). Iz miselne zveze (Jdt 16,23) sledi, da Judita ni imela otrok.

Biološka rodovitnost torej v stari zavezi ni bila nekaj tako bistvenega, kakor nekateri trdijo; nikakor ne drži, da bi bil edinole to verski ideal sleherne izraelske žene (prim. tudi zgodbo prerokinje Ane pri Lk 2,37). – Dalje trdijo rabinski spisi v svoji razlagi Svetega pisma, da je Mojzes od tistega časa dalje, ko se je približal Bogu v gorečem grmu, živel stalno v popolni zdržnosti. Podobno velja tudi za ožje Mojzesove sodelavce, odkar je »Gospod dal svojega duha nadnje« (prim. 4 Mz 11,26-29). – Poleg tega so nam kumranski rokopisi v zadnjem času dovolj jasno odkrili dejstvo, da je bil v širokih krogih esenov močno razširjen ideal popolnega devištva, zavestno sprejetega iz visokih verskih nagibov, zelo podobnih tistim, o katerih govori Jezus (Mt 19,12) in jih omenja sv. Pavel (1 Kor 7).

Zakaj pa se je Marija potem sploh poročila? Upoštevati je treba, da so bila tedaj mlada dekleta tudi pri Izraelcih glede poroke ali neporočenosti odvisna od svojih očetov (prim. 1 Kor 7,36-38). Tako je po božji previdnosti prišlo do tega, da se je tudi Marija zaročila in nato poročila s sv. Jožefom. Glede Jožefa je najbolj verjetna misel, kakor meni R. Laurentin, da se je v esenskem okolju in seveda ne brez vpliva notranjih milosti navzel istih vzorov devištva – ne iz kakšnega maniheističnega prezira do zakona, pač pa iz hrepenenja, da bi se nerazdeljeno dal Bogu na razpolago. Pri Mariji je poleg tega treba upoštevati, da je bila, vsaj po svoji notranjosti (mislimo na njeno brezmadežno spočetje, na njeno prežarjenost s posvečujočo milostjo že takoj, od prvega trenutka bivanja!), vse kaj drugega kakor »navadno judovsko dekle«. Marijin in Jožefov sklep vednega devištva (nekateri mislijo, da je bila celo zaobljuba) je bil na to način sad srečanj, ki jih je usmerjala in urejala prav posebna božja previdnost, predvsem sad izrednega srečanja z Bogom in obenem sad skupnega soglasja (R. Laurentin, Luc 1-11, Paris 1957, 180-188).

c) Nova skrinja zaveze

Angel je Mariji seveda odgovoril in s tem odkril skrivnost deviškega spočetja: »Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega to bo obsenčila.« V stari zavezi pomeni prihod Svetega Duha in prav tako »moč Najvišjega« posebno božje delovanje. Senca v obliki oblaka (hebr. šekina!) je znamenje izredne božje navzočnosti (2 Mz 2,40,35). Smisel angelovih besed je torej razumljiv: Marijin sin ne bo imel drugega očeta kakor Boga. Ta pomen angel še naprej pojasni: »Zato bo tudi Sveto, ki bo rojeno, Sin božji.« To se pravi: po nadnaravnem spočetju bo spoznala, da je Sveti, ki je sin Device, v pravem pomenu božji Sin.

Smisel celotnega angelovega odgovora na Marijino vprašanje je torej tale: »Ravno to je primerno, da moža ne spoznaš. Kajti moč (grško dynamis) Najvišjega (tj. Boga) to bo obsenčila, kakor je nekoč obsenčila skrinjo zaveze, nad katero je bil v podobi oblaka navzoč Jahve«. Le da se bo nad Marijo in v Mariji božja moč in božja navzočnost uveljavila še na neprimerno odličnejši način. – Zdržnost, katero zahteva poseben človekov stik z božjim veličastvom, docela spada v miselno zvezo med Lk 1,34 in 1,35. Saj se v Mariji uresničuje nov, eshatološki (poslednjim časom pripadajoči in na začetni stopnji že zdaj uresničeni) način Jahvejeve navzočnosti v Izraelu in med vsem človeštvom (Laurentin, Luc 1-11, 182). Seveda globlji smisel Jezusovega deviškega spočetja in rojstva nikakor ni na ravni biologije. Gre za nekaj drugega: resnično deviško Mesijevo spočetje je božje znamenje, da odrešenje ne prihaja iz naravnih zemeljskih sil: tu ne gre za rojstvo »iz krvi, ne iz poželenja mesa, ne iz volje moža, ampak iz Boga« (Jan 1,13). Tu imamo opraviti z resnično docela nadnaravnim, absolutno svobodnim darom božje ljubezni do človeštva. Jezusovo rojstvo iz Device Marije je znamenje začetka v zgodovini Boga med ljudmi. Ta začetek je vir našega odrešenja, kjer ima prvo besedo vedno milost, vir, ki nikdar ne usahne.

Božja beseda je učinkovita. Vendar pa zahteva svobodni človekov odgovor. In Marija ga izreče z vso velikodušnostjo vere, ki je obenem popolno, nadvse ljubeče zaupanje v Boga: »Glej, dekla sem Gospodova!« Kakor pozneje sv. Pavel, ko se je začel posebej imenovati služabnika (ali hlapca) Jezusa Kristusa, tako hoče tudi Marija s to besedo povedati, da je v vsej polnosti pripravljena prevzeti nase nalogo, za katero jo je izvolil Bog. Njena pritrditev temu, kar Bog vrši na njej, je njeno resnično sodelovanje; in zato Marija ni le na trpni način nekakšen kraj, kjer je božji Sin postal človek, marveč je tako rekoč vrata, katera je odprla božja beseda. Marija Devica tej besedi z vso pripravljenostjo svobodno dovoljuje vstop, čeprav se zaveda, da bodo potrebne nedopovedljivo velike žrtve. – Marijin odgovor je kratek in preprost. Vendar vsebuje brezdanje globine in je izraz vse Marijine veličine, vse

Marijine jasne in brezpogojne odprtosti za Boga in za njegovo odrešitveno delovanje. Obenem je to odgovor začetek tistega, kar je vodilo do dogodka, ki stoji v središču vse odrešitvene in sploh vse svetovne zgodovine – do smrti in poveličanega vstajenja novega Adama, začetnika novega, ob koncu časov skupaj s človeštvom poveličanega stvarstva (prim. 2 Kor 5,17; Gal 6,15; Raz 21,5.6).

3. Učlovečenje začetek našega odrešenja

Ko je Marija izrekla svojo privolitev, se je v njej izvršila vzvišena skrivnost. »Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!« To je najponižnejši in hkrati najzvvišenejši izraz vsega Marijinega bitja. Ta goreči in velikodušni »zgodi se« označuje trenutek učlovečenja, o katerem pravi II. vatikanski koncil v konstituciji o Cerkvi v sedanjem svetu: »Božja Beseda sama, po kateri je vse nastalo, je postala meso in je bivala med ljudmi na zemlji. Kot popolni človek je stopila v zgodovino sveta in si jo privzela ter povzela v sebi«, »da bi vse ljudi odrešila in povzela v sebi vse stvari« in da bi človeštvo v tej Besedi nekoč doseglo izpolnitev vseh svojih teženj (št. 38,1; 45,2).

Dramatično odločilnost Marijinega odgovora ob angelovem oznanjenju lepo opisuje znani nemški pisatelj R. Schneider: »Ko se je angel prikazal Mariji, je bila za trenutek usoda sveta v njenih rokah. Kakor da bi se ustavil in prisluhnil Bog sam, ki je človeštvo po njegovem globokem padcu povedel do višine te ure; kakor da bi se odprle vse globine in višine; ljudje preteklosti in prihodnosti, angeli v nebesih in s krivdo obtežena pramati človeštva, pa tudi vse stvari, ki jih je človek potegnil za seboj v svoj padec in ki so prav tako kakor on koprnele po odrešitvi – vse je gledalo na Marijo. Samo z njenih ustnic je mogla priti rešitev. Bila je ta rešitev pač pripravljena in napovedana. A zadnja beseda je bila odvisna od človeka, od poslušnosti Brezmadežne v odnosu do nečesa nezaslišanega, nerazumljivega. Odgovor Gospodove deklice je zato najodličnejša, najusodnejša beseda zgodovine. Izrečena je v svetem miru in gotovosti in zdi se nam, da slutimo silno gibanje, ki je zagrabilo globine zgodovine in še prostorja ozvezdij, in da vidimo ljudstva, ki se zgrinjajo nasproti kraju milosti, pred Mater svojega resničnega Kralja. To gibanje se ne bo več končalo; duhovi bodo vztrepetavali ob besedi Device, dokler bo trajala zgodovina odrešenja« (R. Schneider, *Der Priester im Kirchenjahr der Zeit*, Fr. i. Br. 1946, 43). Nič čudnega torej ni, če se je v ljudski pobožnosti skrivnost Marijinega oznanjenja (ki je hkrati skrivnost učlovečenja kot temelja odrešilne kalvarijske daritve) izredno uveljavila, predvsem z vsakdanjo trikratno molitvijo angelovega čaščenja. Ni še tako dolgo tega, ko je skoraj vsak katoliški kristjan ob zvonjenju trikrat na dan dejansko za trenutek odložil svoje delo in zmolil tri zdravamarije s pristavkom, ki kratko označuje vsebino skrivnosti, ko se je druga božja oseba naselila v Marijinem deviškem telesu in s tem v naročju človeške zgodovine. Krščanska umetnost je vedno znova upodabljala prizor angelovega oznanjenja Mariji. Prav tako je poezija v tem pogledu skoraj neizčrpna.

Nobenega dvoma ni, da je bil višek vsega odrešitvenega dela izvršen šele s Kristusovo smrtjo na križu, zaključeno z zmagoslavnim vstajenjem, in da mora obhajanje tega dogodka na velikonočni praznik in potem tudi na vsak »Gospodov dan«, tj. na nedeljo kot dan poveličanega Kristusa, biti v zvezi z obhajanjem evharistije. Da je v tem središču in višek ter vir vsega krščanskega življenja, večkrat poudarja drugi vatikanski cerkveni zbor. Toda ne bi bilo prav, če bi prezrli, kdaj in kako si je Sin božji privzel tisto človeško naravo, iz katere so od njenega velikonočnega poveličanja dalje začele pritekati žive vode za vse človeštvo (Jn 7,37-39).

Romano Guardini pripoveduje v enem svojih prvih spisov, kako ga je neki otrok med veroučno uro – ko je govoril o učlovečenju – nenadoma presenetil z vprašanjem, ali Bog Sin še vedno ostane združen s človeško naravo. Seveda je Guardini moral odgovoriti pritrdilno: Druga božja oseba se je v trenutku

učlovečenja v Marijinem deviškem telesu za vedno zvezala s človeško naravo. V poveličanju je Kristus po tej svoji človeški naravi neprestano naš srednik pri Očetu, v obhajanju evharistije pa naš neizrekljivo dragoceni dar Očetu; obenem je s svojim poveličanim telesom hrana za vzdrževanje in krepitev našega nadnaravnega življenja. V tej luči tudi zaslutimo, kaj pomeni trditev: Marija je naša duhovna mati. Temelj za to je bil položen z njeno velikodušno besedo: »Glej, dekla sem Gospodova. Zgodi se mi po tvoji besedi!« In ta temelj ostane za vedno. In zato tudi Marija za vedno ostane naša duhovna mati. Skrivnosti današnjega praznika je v Sloveniji posvečenih šest župnijskih cerkva (med njimi frančiškanska v Ljubljani) in tri podružnice (med njimi v Crngrobu).

VIR: Leto svetnikov, 1, 1999. Smolik, M., ur., Celje, Mohorjeva družba, str. 701-709.

➤ MOLITEV

Predhodno pripravite prostor za molitev. Naredite temo, gorijo naj le sveče. Če imate Marijin kip ali sliko, postavite to v sredo kroga. Na sredi naj bodo tudi pisala in manjši lističi.

Udeleženci se usedejo v krog.

Križ

Tàizejski napev: V Gospodu je moja moč (Jubilate II, 238)

Udeležence povabimo, da na lističe zapišejo tiste dele svojega življenja, ki bi jih radi spremenili. Hkrati jih prosite, da oblikujejo prošnjo, ki bi jim pomagala do odločitve, kaj in kako bi želeli spremeniti svoja življenja.

Odlomek Svetega pisma: Napoved Jezusovega rojstva

26 V šestem mesecu je Bog poslal angela Gabriela v galilejsko mesto Nazaret, 27 k devici, zaročeni z možem, ki mu je bilo ime Jožef, iz Davidove hiše, in devici je bilo ime Marija. 28 Angel je vstopil k njej in rekel: »Pozdravljena, obdarjena z milostjo, Gospod je s teboj!« 29 Pri teh besedah se je vznemirila in premišljevala, kakšen pozdrav je to. 30 Angel ji je rekel: »Ne boj se, Marija, kajti našla si milost pri Bogu. 31 Glej, spočela boš in rodila sina, in daj mu ime Jezus. 32 Ta bo velik in se bo imenoval Sin Najvišjega. Gospod Bog mu bo dal prestol njegovega očeta Davida 33 in kraljeval bo v Jakobovi hiši vekomaj; in njegovemu kraljestvu ne bo konca.« 34 Marija pa je rekla angelu: »Kako se bo to zgodilo, ko ne poznam moža?« 35 Angel ji je odgovoril: »Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila, zato se bo tudi Sveto, ki bo rojeno, imenovalo Božji Sin. 36 Glej, tudi tvoja sorodnica Elizabeta je spočela sina v starosti; in to je šesti mesec njej, ki so jo imenovali nerodovitno. 37 Bogu namreč ni nič nemogoče.« 38 Marija pa je rekla: »Glej, Gospodova služabnica sem, zgodi se mi po tvoji besedi!« In angel je šel od nje.

Nato v krogu vsak prebere svojo prošnjo in jo s sežigom listka s področjem, kjer bi se rad spremenil, pošlje Očetu. *(pazite, da česa ne zažgete...pripravite krožnik ali kaj podobnega)*

Molitev rožnega venca: *Zmolimo desetko rožnega venca (ki si ga Devica od Svetega Duha spočela)*

Križ ali blagoslov

Pesem: Njega nosila si (Jubilate II., str. 38 novi del)

➤ PREDLOG AKTIVNOSTI ZA SKUPINO ALI ŽUPNIJO

Pomembno se je odločiti. Vsaka odločitev (četudi napačna) je boljša, kot ne-odločitev. Odločitev je hkrati ločitev od nečesa drugega. Zato bomo:

- na osebni ravni se bom v tem adventnem času nečemu odpovedal. Izprazniti sebe je osnovna stvar, če želimo, da pripravimo prostor Gospodu.
- Kot pošten državljan in dober kristjan bom v teh predprazničnih dneh pospravil svojo sobo in po potrebi del hiše/stanovanja. Podobno lahko storimo tudi v župniji.
- za fante in dekleta, za pravo odločitev v življenju zmolili desetko rožnega venca.

ZA VODITELJA – evalvacija in osebno razmišljanje

- Kako je »uspelo« tokratno srečanje z animatorji?
- Kaj je animatorje najbolj nagovorilo?
- Kaj bi lahko spremenili ali izboljšali?
- Sam osebno težko sprejemam odločitve ali ne?
- Katera je bila do sedaj najpomembnejša ali največja odločitev?